

Karelia-ammattikorkeakoulu
Restonomi (AMK)

Sateenkaarimatkailijoiden turvallisuuden tunne matkustaessa

Wilma Väre

Opinnäytetyö, toukokuu 2023

www.karelia.fi

OPINNÄYTETYÖ
Toukokuu 2023
Matkailu- ja palveluliiketoiminnan koulutus

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
+358 13 260 600

Tekijä
Wilma Väre

Nimeke
Sateenkaarimatkailejoiden turvallisuuden tunne matkustaessa

Tiivistelmä

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää sateenkaarimatkailejoiden turvallisuuden tunnetta matkustaessa. Tarkoituksena oli kerätä tietoa siitä, millä tavalla sateenkaarimatkaileijat kokevat matkustamisen ja voivatko he matkustaa turvallisesti Suomessa tai ulkomailla. Haluttiin myös selvittää, toivoisivatko sateenkaarimatkaileijat eri matkailuyritysten tuovan esille sateenkaariystävällisyyttä jollain tavalla.

Tiedon keräämistä varten järjestettiin sähköinen kysely. Kysely julkaistiin Sateenkaari-Suomi-nimisessä Facebook ryhmässä, jotta kyselyn kohderyhmä olisi mahdollista saavuttaa. Kyselyyn oli aikaa vastata kaksi viikkoa, jonka jälkeen tulosten analysointi alkoi. Sähköinen kysely tehtiin Webropolia käyttäen.

Tuloksista selvisi paljon kiinnostavia asioita sateenkaarimatkailejoiden matkustamisesta, kuten esimerkiksi pelko siitä voivatko he turvallisesti matkustaa samaa sukupuolta olevan kumppanin kanssa. Selvisi myös, että monet sateenkaarimatkaileijat haluaisivat eri matkailuyritysten tuovan esille sateenkaariystävällisyyttään. He eivät kuitenkaan kaipaa mitään suuria muutoksia, pelkästään jo se, että he tietävät olevansa tervetulleita juuri sellaisina kuin ovat, riittää heille.

Kieli
suomi

Sivuja 29
Liitteet 1
Liitesivumäärä 3

Asiasanat
sateenkaarimatkailu, seksuaalivähemmistöt, sukupuolivähemmistöt

THESIS
May 2023
Degree Programme in Tourism and Hospitality Management

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
FINLAND
+ 358 13 260 600

Author
Wilma Väre

Title
LGBTQ+ travellers sense of security when traveling

Abstract

The purpose of this thesis was to find out how LGBTQ+ travellers feel about travelling, and do they find traveling safe. The purpose was to collect information about LGBTQ+ travellers sense of security when they are traveling, and if they can travel safely here in Finland and abroad. It was also a goal to find out if LGBTQ+ travellers would wish for different tourism companies to highlight their LGBTQ+ friendliness to tourists in some way.

To collect the needed data, an electronic survey was organized. The survey was published in a Facebook group called Sateenkaari-Suomi. This group was chosen, so that it would be possible to reach the target group, LGBTQ+ travellers. The survey was open for two weeks, and after that it was time to begin analysing the results. The electronic survey was made using Webropol.

From the results we find out a lot of interesting facts, for example that some LGBTQ+ travellers might fear being in public with their same sex partner while traveling. The results also show that many would like companies to highlight their LGBTQ+ friendliness. LGBTQ+ travellers don't need any special treatment however, but even the fact that they know they are welcome just the way they are, is enough.

Language
Finnish

Pages 29
Appendices 1
Pages of Appendices 3

Keywords
LGBTQ+ travel, sexual minorities, gender minorities

Sisältö

1	Johdanto	2
2	Sateenkaarimatkailu	3
2.1	Sateenkaarimatkailusta yleisesti	3
2.2	Sateenkaarimatkailijat.....	3
2.3	Sateenkaarimatkailun taustaa.....	5
3	Inklusiivisuus.....	6
3.1	Inklusiivisuus yleisesti	6
3.2	Inklusiivinen matkailu	6
3.3	Inklusiivisuus ja sateenkaariystävällisyys	8
4	Sateenkaarimatkailijoiden turvallisuus	9
4.1	Yleistä tietoa turvallisuudesta	9
4.2	Matkan suunnittelu.....	10
4.3	Tilastoja turvallisuudesta	11
5	Opinnäytetyön tavoite ja tehtävä	12
6	Opinnäytetyön menetelmälliset valinnat.....	14
7	Kyselyn tulokset.....	15
7.1	Kyselyn vastausten läpikäynti	15
7.2	Kyselyn johtopäätökset.....	24
7.3	Tulosten vertailu	25
8	Luotettavuus ja eettisyys.....	26
8.1	Eettisyys	26
8.2	Luotettavuus	27
9	Pohdinta.....	28
	Lähteet.....	29

Liitteet

Liite 1 Kyselyn kysymykset

1 Johdanto

Sateenkaarimatkailijat ovat matkustajaryhmä, joiden tarpeita ei välttämättä aina oteta huomioon matkailupalveluiden suunnittelussa. Mieleen ei ehkä aina tule se, että tietyillä ihmisryhmillä on erityisiä tarpeita matkustaessa. Joidenkin ryhmien tarpeita on helpompi ottaa huomioon, mutta esimerkiksi sateenkaarimatkailijoiden tarpeisiin saattaa sisältyä turvallisuuden tunne. Voivatko he matkustaa kaikkialle ja tuntea olonsa turvalliseksi ja tervetulleeksi? Halutaanko heidät tiettyihin kohteisiin, ja onko heidät otettu huomioon? Näitä asioita sateenkaarimatkailijat saattavat miettiä, kun halutaan matkustaa uuteen kohteeseen.

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää sateenkaarimatkailijoiden turvallisuuden tunnetta matkustaessa. Sateenkaarimatkailu on itsessään hyvin kiinnostava aihe, ja se on tällä hetkellä ajankohtainen. Matkailualalla olisi tärkeää ottaa huomioon eri matkustajaryhmät, kuten juuri sateenkaarimatkailijat. Opinnäytetyön tarkoituksena on saada selville, miten Suomessa asuvat sateenkaarimatkailijat kokevat matkustamisen, ja kokevatko he, että he ovat tervetulleita matkakohteisiin. Tarvitseeko heidän tehdä erityisiä valmisteluja tai suunnitella tarkasti, minne he ovat matkustamassa? Selvitetään myös sateenkaarimatkailijoiden turvallisuuden tunnetta, ja kokevatko he matkustamisen turvallisenä Suomessa ja muualla maailmassa. Koska Suomi on tasavertainen maa, voidaan kuvitella, että mitään ongelmaa ei ole, mutta todellisuus saattaa kuitenkin näyttää hyvin erilaiselta.

Tietojen keräämistä varten tehdään kysely, jonka tarkoitus on kerätä mahdollisimman paljon tietoa ja ihmisten kokemuksia matkustamisesta sateenkaarihenkilöinä. Kyselyn toteuttamisen jälkeen tiedot käydään läpi ja toivon mukaan saadaan paljon tietoa tilanteesta täällä Suomessa.

2 Sateenkaarimatkailu

2.1 Sateenkaarimatkailusta yleisesti

Sateenkaarimatkailulla tarkoitetaan eri matkailutuotteiden tai matkailupalveluiden suunnittelemista ja markkinoimista sateenkaarimatkailijoille, joihin lukeutuvat seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluvat henkilöt, kuten esimerkiksi lesbot, homot, biseksuaalit ja transsukupuoliset henkilöt. Sateenkaarimatkailussa kehitetään palveluita sateenkaarimatkailijoille, ja nämä palvelut voivat olla esimerkiksi majoituspalveluita tai risteilyjä, jotka kohdistetaan selkeästi sateenkaarimatkailijoille. Sateenkaarimatkailuun kuuluu myös erilaisia tapahtumia, josta varmasti suurin ja tunnetuin on Pride-tapahtuma, jota järjestetään ympäri maailmaa. (Gay Travel Finland 2019.)

Matkustaessa ihmiset odottavat usein uuteen kohteeseen menemistä ja uuteen kulttuuriin tutustumista. Matka saattaa tuntua hyvin jännittävältä, ja siihen valmistaudutaan esimerkiksi tutustumalla etukäteen maan kieleen ja kulttuuriin. Harvoin tulee mietittyä, voiko uudessa kohteessa olla oma itsensä tai täytyykö pelätä oman identiteetin liiallista esille tuomista. Sateenkaarimatkailijoiden matkustaessa uuteen kohteeseen tilanne saattaa olla hieman erilainen. Monet sateenkaarimatkailijat saattavat tuntea tarvetta pitää matalaa profiilia, eivätkä he välttämättä uskalla olla omia itsejään. Tämän takia matkan suunnittelu ja toteuttaminen voi olla hieman erilainen kokemus sateenkaarimatkailijoille. (Gay Travel Finland 2019.)

2.2 Sateenkaarimatkailijat

Sateenkaarimatkailijat ovat seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluvia matkailijoita eli henkilöitä, jotka kuuluvat HLBTIQA+-yhteisöön. Lyhenne tulee seksuaalisuuden ja sukupuolen moninaisuuteen viittaavista sanoista. HLBTIQA+-yhteisön jäsenistä saatetaan myös käyttää nimitystä sateenkaari-ihmiset. Lyhenne tulee englannin kielen lyhenteestä LGBTIQA+. Kirjaimet suomenkielissä lyhenteessä viittaavat homoihin, lesboihin, biseksuaaleihin, transsukupuolisiin, intersukupuolisiin, queer henkilöihin ja aseksuaaleihin. Viimeinen plus

merkki lyhenteen perässä tarkoittaa sitä, että ihmiset ovat moninaisia sukupuoleltaan sekä seksuaalisuudeltaan, ja HLBTIQA-lyhenne jää rajalliseksi. Plusmerkin tarkoituksena on siis viitata siihen, mitä lyhenteestä jää mainitsematta. Sateenkaarimatkailijoihin kuuluvat siis erilaiset ihmiset, joilla on erilaiset seksuaaliset suuntautumiset, jotka kuuluvat eri sukupuoliin tai eivät halua määritellä sukupuoltaan. (Väestöliitto 2020.)

Sukupuolivähemmistöön kuuluvat sukupuolettomat, intersukupuoliset ja transihmiset. Transsukupuoliset ovat henkilöitä, jotka kokevat, että he eivät kuulu syntymässään määriteltyyn sukupuoleen. Jotkut transsukupuoliset saattavat haluta käydä erilaisissa leikkauksissa ja toimenpiteissä, joiden tarkoituksena on muuttaa heidän kehoaan vastaamaan heidän omaa kokemaansa sukupuolta. Muonsukupuoliset henkilöt eivät koe kuuluvansa miehen tai naisen sukupuoleen, vaan johonkin muuhun. Heidän sukupuolensa voi olla omanlainen yhdistelmä naiseutta ja mieheyttä, tai siten jotain aivan muuta ja ainutlaatuista. Intersukupuoliset henkilöt ovat syntyneet erilaisilla kehon variaatioilla, ja he eivät kuulu yksiselitteisesti naisiin tai miehiin. (Seta 2023.)

Sateenkaarimatkailijoita on paljon erilaisia, ja heitä on erilaisia ihan samalla tavalla kuin heteroitakin. Sateenkaari-ihmiset ja -matkailijat ovat kaikki yksilöitä, ja heidän identiteettinsä merkityskin vaihtelee paljon. Jotkut ovat hyvin ylpeitä omasta identiteetistään ja kokevat olevansa hyvin lujasti osa yhteisöä. Samalla joku muu taas kokee identiteetin esille tuomisen hyvin vaikeana ja saattaa jopa pelätä sen esille tuomista. Matkustaessaan sateenkaarimatkailijat ovat samalla tavalla erilaisia, ja heitä kiinnostaa kohdetta valittaessa eri asiat. Joillekin on todella tärkeää tietää, että tietty kohde sopii kaikille matkailijoille ja kohteeseen on turvallista matkustaa. Heille sateenkaariystävällisyys saattaa olla lopullinen tekijä matkakohteen valitsemiselle. Jotkut taas kokevat, että sateenkaariystävällisyys ei ole tärkeä tekijä matkustaessa, ja he saattavat vältellä tällaisia kohteita kokonaan. (Gay Travel Finland 2019.)

Merkitystä saattaa olla myös sillä, miten sateenkaarimatkailija viettää arkeaan ja millaiset oikeudet hänellä on kotimaassaan. Jos esimerkiksi asuu maassa, jossa homoseksuaalisuus on rikos tai muuten vaan ei ole sosiaalisesti hyväksyttyä, saattaa sateenkaariystävällisen matkakohteen löytäminen olla hyvinkin tärkeää. Jos omassa kotimaassaan tilanne on hyvä, sitä ei välttämättä ajattele

yhtä paljon, tai pidä yhtä tärkeänä kuin jos kotimaassa homoseksuaalisuus olisi rikos. (Gay Travel Finland 2019.)

2.3 Sateenkaarimatkaailun taustaa

Sateenkaarimatkaailun historiaa tarkastellessa huomaa, että se sai alkunsa, kun seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt nousivat kapinaan New Yorkissa 1960-luvun loppupuolella. Stonewall Riots (suomeksi Stonewallin mellakat) oli suuri kansannousu, jossa sateenkaari-ihmiset kapinoivat heidän kokemaansa syrjintää, pahoinpitelyä sekä halveksuntaa vastaan. (Gay Travel Finland 2019.)

Homoseksuaalisuus oli rikollista toimintaa vielä 60-luvulla ja vieläpä suurimassa osassa maailmaa, Suomi mukaan lukien. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluvat pelkäsivät jopa päivittäin tulevansa pahoinpidellyiksi tai syrjityiksi, ja seksuaalisuuden esille tuominen oli vaarallista. Sateenkaari-ihmiset etsivät silloin seuraa ja turvaa paikoista, joissa tiedettiin olevan muita yhteisön jäseniä. Varsinkin USA:n suurimpien kaupunkien sisälle syntyivät niin sanotut gayborhood-alueet, jotka olivat kaupunginosia, joissa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluvat saivat olla keskenään rauhassa. Näihin kaupunginosiin keskitivät myös erilaiset homoravintolat- ja klubit. (Gay Travel Finland 2019.)

Samoihin aikoihin alkoi kehittymään sateenkaarimatkaailu, jota kutsuttiin tuolloin nimellä gay travel, ja erilaisia matkakohteita alkoi syntyä. Nämä kohteet houkuttelivat sateenkaarimatkaailijoita avoimuudellaan ja moninaisuudellaan. Euroopassa tällaisia kohteita olivat isot kaupungit, kuten Amsterdam, Berliini ja Lontoo, ja USAssa Florida, New York, Miami ja San Francisco. Varsinaisesti sateenkaarimatkaailumarkkinointi alkoi vasta hieman myöhemmin 1980-luvulla, jolloin alettiin pitämään seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt kohderyhmänä ja huomattiin että heille voitaisiin markkinoida kohteita ja suunnata omanlaista viestintää. (Gay Travel Finland 2019.)

3 Inklusiivisuus

3.1 Inklusiivisuus yleisesti

Yhteiskunta, jossa kaikki henkilöt ovat samanvertaisia, on oikeudenmukainen yhteiskunta. Kaikilla ihmisillä tulee olemaan samat perusoikeudet ihonväristä, seksuaalisesta suuntautumisesta, uskonnosta, ja toimintarajoitteisuudesta huolimatta. Kaikilla on sama oikeus toimia yhteiskunnan jäsenenä. Inklusiivisuuden avulla varmistetaan, että tämä on mahdollista. (Halonen, Parviainen, Rissanen, Räsänen & Röksä 2021, 6.)

Inklusiivisuus on maailmalla trendi, joka jatkaa kasvamistaan. Tänä päivänä inklusiivisuutta ei voi jättää huomioimatta, ja vaikka Suomessa kuvitellaan asioiden olevan jo hyvin, eivät suomalaiset matkailuyritykset voi jättää asiaa huomioimatta. Monille yrityksille ihmisten moninaisuus nähdään ydinkyvyykkytenä. Ihmisten moninaisuus on sitä, että kaikkia ihmisiä kunnioitetaan samalla tavalla ja heidän yksilölliset ominaisuutensa eivät tähän vaikuta mitenkään. Inklusiivinen ajattelutapa mahdollistaa tämän, ja inklusiivisuus vaikuttaa laajasti koko yritystoimintaan, aina johtamisesta markkinointiin ja työkuultuuriin. (Halonen ym. 2021, 6.)

3.2 Inklusiivinen matkailu

Jotta matkailu olisi inklusiivista, on sen oltava ketään syrjimätöntä, sekä huomioida eri matkailijoiden tarpeita. Kaikkien tarpeet tulisi ottaa huomioon, jotta jokainen asiakas pääsee kokemaan samanlaisia elämyksiä ja käyttämään palveluita tasavertaisesti. Kaikki kohderyhmät tulee huomioida, ja kohderyhmien huomioiminen tulee myös olla tasapuolista. Yhtä kohderyhmää ei siis tule huomioida toista kohderyhmää enemmän. Matkailuyritys tarvitsee empatiaa sekä kyvyn tarkastella yrityksen toimintaa kokonaisvaltaisesti ja arvioida omaa toimintaansa. Kun omaa yritystä arvioi, tulee miettiä, onko eri käyttäjäryhmien tarpeet todella otettu huomioon, ja että tarpeiden huomioonotto tapahtuu asiakkaan polun jokaisessa vaiheessa. Jotta matkailuyritys olisi oikeasti inklusiivinen, tulee yrityksen tunnistaa, mitä tarpeita tietyillä kohderyhmillä on, ja huomioida nämä

tarpeet toiminnassaan. Yrityksen tulee myös olla aktiivinen toiminnassaan ja todella yrittää ottaa eri tarpeet huomioon. (Halonen ym. 2021, 7.)

Kun matkailuyritys on inklusiivinen, se takaa asiakkaille tunteen siitä, että hänet ja hänen tarpeensa on otettu huomioon. Asiakas kokee osallisuutta, ja hän voi toimia tasavertaisesti matkakohteessa. Inklusiivisuus on nykyisin kasvava trendi, ja se on osana Visit Finlandin kestävän kehityksen tavoitteita. Inklusiivisuus on myös vahvasti esillä sekä Suomessa että Euroopan Unionin toimenpiteissä. (Halonen ym. 2021, 7.)

Henkilö, joka ei itse kuulu johonkin vähemmistöön tai jolla ei itsellään ole toimintarajoitteita saattaa kokea inklusiivisuuden turhaksi. Henkilöllä voi olla vaikeuksia hahmottaa, miten monia muita inklusiivisuus koskettaa ja kuinka monelle se on hyvin tärkeää. Maailmassa on suuri määrä ihmisiä, jotka elävät jonkin toimintarajoitteen kanssa tai kuuluvat seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön tai erilaisiin uskontoihin. Välillä saattaa olla vaikeaa ymmärtää, kuinka monet matkailijat otetaan huomioon inklusiivisuudessa. On olemassa paljon erilaisia matkustajaryhmiä, ja esimerkiksi sateenkaarimatkailijoita saattaa rajoittaa tunne turvattomuudesta tai liian vähäinen tieto kohteesta. Pahimmassa tapauksessa matka jää kokonaan tekemättä tämän takia. Ymmärtämällä kohderyhmää ja heidän tarpeitaan paremmin, matkailuyritys voi ratkaista ongelmiaan ja saada asiakkaikseen eri kohderyhmiä. (Halonen ym. 2021, 7.)

Matkailuyritys voi käyttää inklusiivisuutta ja moninaisuutta kilpailuetuna, ja ne voivat tuoda positiivista huomiota. Jos yritys ei ole ottanut huomioon eri asiakasryhmien erityistarpeita, se voi sulkea kokonaan pois nämä ryhmät. Inklusiivisuuden puute voi myös vaikuttaa potentiaaliin työntekijöihin, sillä joillekin työskenteleminen yrityksessä, joka ei ole inklusiivinen, saattaa olla ehdoton ei. Inklusiivisuutta kannattaa tuoda esille markkinoinnissa ja viestinnässä, jotta asiakkaat, joilla on erityistarpeita tietävät, että yritys on ottanut heidät huomioon. Inklusiivisuuden esille tuominen parantaa asiakastyytyväisyyttä sekä kilpailukykyä. (Halonen ym. 2021, 7.)

Tietyt asiakasryhmät, joilla on joitakin erityistarpeita, valitsevat he kohteen sen mukaan. Matkustaja voi olla matkalla esimerkiksi perheen kanssa, ja silloin jos yhdellä henkilöllä on erityistarpeita, niin koko ryhmää ohjaavat tämän henkilön

tarpeet. Jos yritys on huomionnut inklusiivisuuden ja moninaisuuden kaikessa toiminnassaan, houkuttelee se itselleen asiakkaita, jotka tuntevat itsenä nähdäkseen ja tervetulleiksi. Tämä saa heidät luultavasti valitsemaan juuri kyseisen matkakohteen, ja he saattavat suositella sitä muille. Yrityksen ei tarvitse nähdä hirveästi vaivaa, vaan jo pienellä ponnistuksella ja parannuksella voidaan palvella yhä kasvavaa asiakasryhmää. Vähän suuremmalla investoinnilla ja parannuksella inklusiivisuuteen voidaan tavoittaa aivan uusia kohderyhmiä ja markkinoita. Mitä laajempi asiakaspohja, sitä parempi kilpailukyky ja joustavuus. (Halonen ym. 2021, 7.)

Inklusiivisuudesta hyötyy jokainen matkailuyritys, ja inklusiivisen toimintaympäristön kehittäminen on suuri askel yhteiskunnan soveltuvuuden parantamisessa. Inklusiivisuuden lisääminen vähentää yksilöiden kokemaa eriarvoisuutta matkustaessa, ja kaikki voivat kokea olevansa samanarvoisia. (Halonen ym. 2021, 8.)

3.3 Inklusiivisuus ja sateenkaariystävällisyys

Inklusiivisuudesta hyötyviä ryhmiä on monia, ja yksi niistä on seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluvat henkilöt. Sateenkaarihenkilöillä on tiettyjä toiveita eri palveluista, vaikka tietenkin sateenkaarihenkilöt ovat kaikki yksilöitä ja heidän toiveensa ja tarpeensa vaihtelevat. Monet kuitenkin toivovat, että heidän ei tarvitse pelätä syrjintää tai epäasiallista kohtelua missään. Eli yritysten asenteiden tulee olla kohdillaan, ja ketään ei syrjitä. Eri palveluiden tulisi kiinnittää huomiota stereotyyppioita ja eri oletuksia kohtaan ja olla kriittinen eri palveluita kehitettäessä. Yritykset voivat esimerkiksi miettiä, että kaikki perheet eivät ole samanlaisia ja joissain perheissä saattaa olla samaa sukupuolta olevia vanhempia. Sateenkaariystävällisessä palvelussa tulisi aina käyttää inklusiivista kieltä ja käyttää oikeita termejä, jotta kukaan ei loukkaannu ja koe syrjintää tämän takia. (Räsänen ym. 2021, 23.)

On tärkeää, että sateenkaariystävällinen yritys tai palvelu on turvallinen kaikille ja asenteiden tulee olla kohdillaan. Etukäteen tulisi esimerkiksi suunnitella ja käydä läpi työntekijöiden kanssa, mitä epäasiallisessa tilanteessa tehdään ja miten siihen puututaan. Yritys voi olla sateenkaariystävällisempi tekemällä WC-

tiloista sukupuolineutraaleja, sillä kaikki eivät identifioitu mieheksi tai naiseksi. Sukupuolitetut WC-tilat tai pukeutumistilat saattavat saada jonkun olon hyvin tu- kalaksi, ja heidän olonsa saattaa jopa olla turvaton tämän takia. (Räsänen ym. 2021, 23.)

Suomessa yhdenvertaisuuslaki määrää, että ketään ei saa syrjiä seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella (Yhdenvertaisuus- laki 1325/2014, § 8). Tästä riippumatta moni seksuaali- tai sukupuolivähemmis- töön kuuluva kokee yhä tänä päivänä syrjintää, niin Suomessa kuin maailmalla- kin. Tämän vuoksi matkailuyritysten on tärkeää olla inklusiivisia, ja myös tuoda sitä esille markkinoinnissa. Sateenkaaristävällisyys yrityksessä avaa monia ovia uusille kohderyhmille ja ohjaa sateenkaarimatkailijat heidät hyväksyviin ja mukaan ottaviin kohteisiin. (Räsänen ym. 2021, 11.)

4 Sateenkaarimatkailijoiden turvallisuus

4.1 Yleistä tietoa turvallisuudesta

Matkustaessa uuteen kohteeseen monille ihmisille turvallisuus saattaa olla tär- keää. Miksi haluaisimme matkustaa jonnekin vaaralliseen paikkaan, jos vaihto- ehtona on turvallisempi matkakohde. Sateenkaarimatkailijoilla ei välttämättä ole erilaisia ajatuksia, kun muilla, mutta he saattavat joutua käyttämään erityistä va- rovaisuutta kohdetta valittaessaan. Sateenkaarimatkailija saattaa joutua mietti- mään tarkkaan sitä, millaiset asenteet ihmisillä on sateenkaari-ihmisiä kohtaan ja miten heidät otetaan vastaan kohdemaassa. (Travel Guard 2022.)

Kuten jo aikaisemmin mainittu, eri ihmisillä ympäri maailmaa on erilaiset koke- mukset matkustamisesta sateenkaari-ihmisenä. Valitettavasti monet kokevat kuitenkin, että on turvallisempaa matkustaa salaamalla oma seksuaalinen suun- tautuminen, ja näin välttää mahdollinen syrjintä. (Travel Guard 2022.)

4.2 Matkan suunnittelu

Sateenkaarimatkailejoiden matkan suunnittelu saattaa olla hieman erilaisempaa, kun muiden matkailijoiden. Matkaa suunnitellessa saatetaan jo tehdä paljon enemmän taustatutkimusta kohdemaista, ja selvitetään sateenkaari-ihmisten oikeuksia mahdollisessa kohdemaassa. On hyvä selvittää, minkälaiset oikeudet sateenkaari-ihmisillä kyseisessä maassa on sekä tutustua maan kulttuuriin. Joissain paikoissa seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön kuuluminen ei vain ole sosiaalisesti hyväksyttyä, ja silloin saattaa saada osakseen epätoivottua huomiota. Jotkut yhteiskunnat ovat edelleen hyvin vanhanaikaisia ja kannattavat asioiden säilyttämistä ennallaan, ja näissä maissa jopa heteropariskuntien julkinen hellyydenosoitus voi olla kiellettyä. (Travel Guard 2022.)

Kannattaa myös itse miettiä omaa profiiliaan ja miten kohdemaassa käyttäytymään sekä millaista kokemusta matkasta ollaan etsimässä. Jos esimerkiksi matkan tarkoituksena on irtiotto arjesta rakkaan kanssa, ei ehkä paras kohde ole maa, jossa homoseksuaalisuus on rikos. Jos toisaalta tarkoituksena on aktiiviloma, jossa kokeillaan erilaisia aktiviteetteja, ei maan suhtautumisella homoseksuaalisuuteen saata olla kovin paljon merkitystä. Kaikki riippuu siitä, miten itse haluaa matkustaa, joten tiettyjä kohteita ei välttämättä tarvitse vältellä, jos niin itse haluaa. Tärkeintä on tehdä taustatutkimusta kohdemaasta ja päättää itse, mihin on omasta mielestä hyvä matkustaa. On kuitenkin todella tärkeää huomioida, että koska joissain maissa sateenkaari-ihmisenä itsensä identifioiva voi joutua lain kanssa hankaluuksiin, tulee heidän miettiä tarkkaan matkustamista. Joihinkin maihin sateenkaari-ihmisiä ei välttämättä edes päästetä, ja kohdemaassa heitä voidaan rangaista, jos heitä epäillään homoseksuaalisuuden harjoittamisesta. (Travel Guard 2022.)

Joskus saattaa olla jopa parempi, että samaa sukupuolta olevat pariskunnat varaavat hotellissa erilliset vuoteet ja tuovat omat matkatavaransa erillisissä matkalaukuissa. Näin voidaan toimia kohdemaassa, jossa ei haluta herättää huomiota. On myös suositeltavaa kertoa luotettavalle henkilölle matkasuunnitelmistaan, ihan vain varatoimena. (Travel Guard 2022.)

Transsukupuolisilla matkustajilla saattaa olla ongelmia kohdemaahan pääsemisessä, jos heidän matkustusasiakirjoissaan oleva sukupuoli ei vastaa ulkoista

olemusta. Heidän tulisi tämän takia ottaa huomioon ne maat, joihin he pääsevät vapaasti matkustamaan. Vaikka transsukupuolisilla olisi samat oikeudet kuin muilla jossain kohteessa, on myös hyvä tutkia, miten heihin suhtaudutaan kyseisessä maassa. (Travel Guard 2022.)

Joka vuotisessa Rainbow Europe selvityksessä selvitetään, millaiset ihmisoi-
keudet Euroopan maissa on. Euroopan maat laitetaan paremmuusjärjestykseen
tasa-arvolakien sekä käytäntöjen perusteella. Selvityksessä otetaan huomioon
positiiviset ja negatiiviset trendit HLBTQIA+ henkilöiden tasavertaisuuteen ja ih-
misoikeuksiin liittyen kyseisessä maassa. Maat arvioidaan asteikolla 0–100 pro-
senttia, jossa nolla on tietenkin huonoin ja sata on paras. Maat arvioidaan eri la-
kien ja käytäntöjen perusteella, jotka vaikuttavat suoraan HLBTQIA+ henkilöi-
den oikeuksiin. Vuoden 2022 selvityksessä Suomi on saanut arvion 60 %. Lis-
tan kärjessä oli Malta (92 %), ja pohjalla oli Azerbaidžanin (2 %). (Ilga Europe
2023.)

4.3 Tilastoja turvallisuudesta

Valitettavasti sateenkaari-ihmisten oikeudet eivät ole kaikkialla yhtä hyvin kuin
Suomessa. Maailmassa on vielä olemassa maita, joissa sateenkaari-ihmiset
ovat kokonaan laissa kiellettyjä ja heidät nähdään rikollisina. Onneksi kuitenkin
suurimmassa osassa maailmaa sateenkaari-ihmisillä on samat oikeudet kuin
muilla, mutta jos haluaa matkustaa mahdollisimman turvallisesti, on myös hyvä
tietää, mihin ei välttämättä kannata mennä. (Human Dignity Trust 2022.)

Maailmassa on yhteensä 69 maata, joissa HLBTQIA+-yhteisöön kuuluminen on
rikollista. Suurin osa näistä maista sijaitsee Afrikassa. Kaikista näistä maista yh-
dessätoista maassa on mahdollisuus kuolemantuomioon. Nämä maat ovat
Saudi Arabia, Yhdistyneet arabiemiirikunnat, Nigeria, Iran, Jemen, Afganistan,
Brunei, Pakistan, Qatar, Mauritania ja Somalia. Tämä ohjaa sateenkaarimatkai-
lijointa jonkin verran, ja näitä kohteita halutaan välttää. (Human Dignity Trust
2022.)

Sateenkaarimatkailijoita nähdään yhä enemmän, ja he matkustavat useampiin
kohteisiin kuin aikaisemmin. He kokevat kuitenkin joitakin ongelmia matkoillaan,

ja nämä ongelmat tulevat esiin kyselyssä, jonka teki Booking.com. Kyselyn tuloksissa huomattiin, että jopa 82 % sateenkaarimatkailijoista on kokenut epämiellyttäviä kokemuksia matkustaessaan ja 64 % on joutunut miettimään turvallisuuttaan matkaa suunnitellessa. Yli puolet matkailijoista (55 %) on kokenut jonkinlaista syrjintää matkallaan, joko erilaisten stereotyyppien muodossa tai muuten vain jonkun muun naurun alaisena olemisena. Syrjintä on tullut sekä paikallisilta että muilta matkailijoilta. Kyselyn mukaan 51 % sateenkaarimatkailijoista kokee, että heidän unelmakohteensa jäävät näkemättä, koska he kuuluvat HLBTIQQA+-yhteisöön. (Booking 2022.)

Kyselyssä saatiin onneksi myös positiivisia tuloksia. Kyselyn mukaan jopa 85 % sateenkaarimatkailijoista kokee, että suurin osa heidän matkoistaan ovat olleet positiivisia ja he ovat tunteneet olonsa tervetulleiksi matkakohteissa. Huomattiin myös, että 62 % sateenkaarimatkailijoista kokee HLBTIQQA+-yhteisöön kuulumisen itsevarmuutena, ja he ovatkin itsevarmoja matkailijoita. Monet sateenkaarimatkailijat (31 %) ovat heti saavuttuaan kokeneet olonsa tervetulleiksi kohteisiin ja saaneet paikasta hyvän ensivaikutelman esimerkiksi mukavan henkilökunnan takia. (Booking 2022.)

Tuloksista selviää myös, että jopa 60 % sateenkaarimatkailijoista matkustaa todennäköisemmin kohteisiin, joissa HLBTIQQA+-yhteisö ja sen historia ovat vahvasti esillä. Vastaajista 56 % matkustavaa todennäköisemmin kohteisiin, joista he oppivat enemmän HLBTIQQA+-yhteisön historiasta. Monet sateenkaarimatkailijat (55 %) etsivät aktiviteetteja ja kohteita, jotka ovat suunniteltuja juuri heille. Nämä samaiset 55 % selvittävät myös aktiivisesti, miten esimerkiksi majoituksessa tuodaan esiin sateenkaari-ihmisiä. Nämä selvitykset tuottavat usein tulosta, sillä 64 % sateenkaarimatkailijoista varaa todennäköisemmin matkoja paikoista, jotka tuovat esille heidän inklusiivisuuttaan. (Booking 2022.)

5 Opinnäytetyön tavoite ja tehtävä

Matkailu kuulu kaikille, ja sen kuuluisi palvella kaikkia kuluttajaryhmiä yhdenvertaisesti. Tänä päivänä matkailun suunnitteleminen kaikille kuluttajaryhmille yhdenvertaisena elämyksenä saattaa olla suurikin kilpailuetu yritykselle. Jos yritys

ymmärtää eri kuluttajaryhmien erityistarpeet, voivat he palveluillaan tuottaa kaikille unohtumattomia elämyksiä ja erottua muiden yritysten joukosta. (Business Finland 2022.)

Opinnäytetyön tavoitteena on ollut selvittää, miten sateenkaarimatkailijat Suomessa kokevat turvallisuuden, ja tarvitseeko heidän mieltä joitain erityisiä asioita matkaa suunnitellessa. Tutkimustehtävänäni oli selvittää, millaisia kokemuksia sateenkaarihenkilöillä on matkustamisesta ja turvallisuuden tunteesta matkan aikana. Koska suuri osa matkailuyrityksistä ei vielä ota huomioon kaikkia kuluttajaryhmiä ja vielä tarkemmin juuri sateenkaarimatkailijoita, oli opinnäytetyön tekeminen hyvin tärkeää.

Gay Travel Finland sivustolle on koottu tietoa We Speak Gay - yhteisöön kuuluvista yrityksistä, ja kaikki yritykset näkyvät myös erillisellä kartalla. Sivulle on koottu tärkeimmät tiedot näistä yrityksistä, sekä lisätty linkit yritysten omille nettisivuille. Gay Travel Finland sivustolta on hyvin helppoa käydä katsomassa yhteisön jäsenet ja on mielenkiintoista nähdä eri yrityksiä ympäri Suomen. (Gay Travel Finland 2023.)

Joensuun Huoneistohotelli Lietsu on esimerkki siitä, miten sateenkaariystävällisyys on otettu esille. Lietsu kuuluu We Speak Gay - yhteisöön, jonka tavoitteena on tehdä Suomesta maailman sateenkaariystävällisin maa. Sateenkaariystävällisyys näkyy siinä, miten kaikkia asiakkaita ja työntekijöitä kohdellaan yhdenvertaisesti ja kunnioittavasti. Myös markkinoinnissa nostetaan esille sateenkaariystävällisyyttä. Esimerkiksi sosiaalisessa mediassa Instagramissa tehdään postauksia, joissa mainitaan kaikkien olevan tervetulleita omina itsenään. Näissä Instagram postauksissa tuodaan myös silloin tällöin esille We Speak Gay-yhteisöön kuulumista, ja näytetään asiakkaille, että kaikki ovat tervetulleita. Lietsu on ottanut sateenkaariystävällisyyden hyvin huomioon, ja saa sateenkaarimatkailijat mahdollisesti kiinnostumaan heistä. (Lietsu Boutique Aparthotel 2022.)

6 Opinnäytetyön menetelmälliset valinnat

Laadulliset ja määrälliset tutkimusmenetelmät ovat toisistaan eroavia menetelmiä, joita käytetään erilaisissa ihmistieteellisissä tutkimuksissa. Menetelmät on jaettu kahteen osaan riippuen siitä, millaiseen osaamiseen tutkimus pohjautuu. Joissain tutkimuksissa voidaan kuitenkin yhdistellä molempia menetelmiä, joten kyseessä onkin enemmän työnjako eikä yhteensopimattomat piirteet. (Vuori 2023.) Tässä opinnäytetyössä saatu aineisto analysoidaan laadullisin menetelmin.

Tulosten saamiseksi tehtiin kysely (Liite 1), jonka avulla kerättiin tietoa. Kysely järjestettiin sähköisesti, mikä helpotti sen jakamista mahdollisimman suurelle joukolle, sillä sähköisenä kyselyä voi jakaa eri kanavissa. Kysely julkaistiin maaliskuussa 2023. Kysymykset olivat suurimmaksi osaksi monivalintakysymyksiä, ja tiettyjen kysymysten jälkeen oli myös mahdollista vastata vapaasti tekstikenttään. Kysely oli täysin anonymi, ja siihen vastaaminen oli tietenkin vapaaehtoista. Se julkaistiin sateenkaarihenkilöiden Facebook ryhmässä. Olen ollut yhteydessä Hannu Medinaan, sateenkaarimatkaailun ja sateenkaariviestinnän asiantuntijaan. Häneltä olen saanut vinkkiä kyselyn julkaisuun. Hän ehdotti Sateenkaarisuomi Facebook ryhmää kyselyn julkaisuun. Kysely oli auki muutaman viikon ajan, jonka jälkeen se sulkeutui. Kun kaikki vastaukset saatiin, pystyttiin aloittamaan tulosten analysointi. Tavoitteena oli saada ainakin yli 30 vastausta, mutta lopulta tähän tulokseen ei ihan päästy. Lopulta vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 19 kappaletta. Kyselyyn oli aikaa vastata 20.3.2023-3.4.2023 välisenä aikana.

Aineistoa käsitellessä piti tietenkin muistaa olla paljastamatta vastanneiden henkilöllisyyksiä, mutta koska koko kysely oli anonymi, ei tällaista ongelmaa missään vaiheessa edes ollutkaan. Vastauksia kyselystä verrattiin Booking.comin järjestämään kyselyyn sateenkaarimatkaailijoiden turvallisuudesta (Booking 2022). Vastauksia ei tietenkään jaettu ulkopuolisille, ja analysointivaiheessa vain minä näin vastaukset. Tuloksia esitellessä vastaukset esitellään yhtenäisesti eikä tietyn henkilön tiettyä vastausta nosteta erityisesti esille.

Kun kysely oli suoritettu 3.4.2023, aloitettiin kyselyn läpikäyminen. Aineisto käytiin tarkasti läpi, ja saadut tulokset kirjattiin ylös. Tuloksista tarkasteltiin tietenkin monivalinta- kysymyksiä, ja miten vastaukset jakautuivat niihin. Tässä vaiheessa voitiin jo huomata, mitä monivalinta- kysymyksistä nousi esille. Tuloksien läpikäynnissä otettiin myös huomioon avoimet kysymykset, ja huomioitiin mitä niistä nousee esille. Opinnäytetyön valmistumisen jälkeen kaikki kyselyyn tulleet vastaukset ja itse kysely poistetaan.

Tutkimuslupaa ei tässä tapauksessa tarvittu, sillä tutkimusta ei suunnattu tietyille organisaatioille. Koska tutkimuslupa pitäisi hakea kohdeorganisaatiosta, josta mahdolliset kyselyyn tai tutkimukseen vastaajat rekrytoidaan, ei tutkimuslupa ole tässä tutkimuksessa tarpeellinen.

7 Kyselyn tulokset

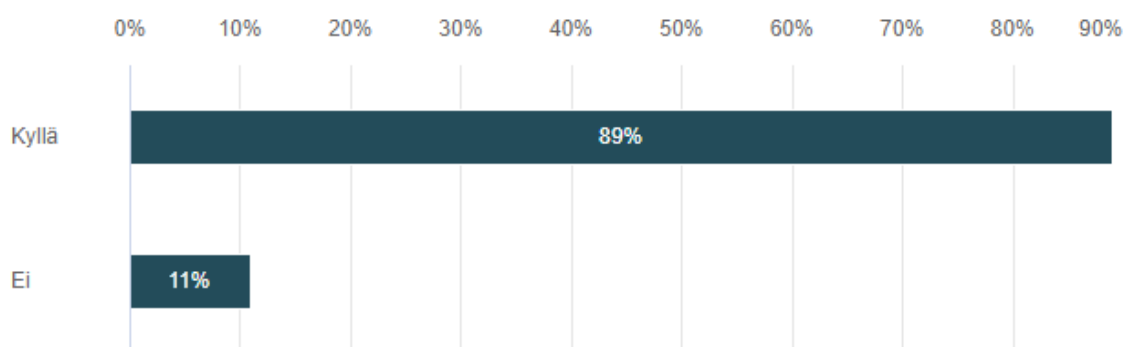
7.1 Kyselyn vastausten läpikäynti

Kysely sateenkaarimatkailijoiden turvallisuuden tunteesta matkustaessa toteutettiin Webropolin sähköisellä kyselyllä. Aikaa vastaamiseen oli yhteensä kaksi viikkoa, ja kysely lähetettiin Sateenkaari-Suomi Facebook ryhmään 20.3.2023. Kyselyn suorittamista varten liityin kyseiseen ryhmään ja kysyin lupaa kyselyn julkaisemiseen. Tähän sain luvan ja kysely oli valmiina julkaistavaksi. Kahden viikon jälkeen kysely suljettiin 3.4.2023, jonka jälkeen vastauksia kyselyyn saatiin 19. Tavoitteena olisi ollut saada 30 vastausta, joten tavoitteeseen ei ihan päästy.

Kyselyyn tullut vastaukset käytiin läpi tarkastellen Webropolia, ja Webropol näyttää kaikki tulleet vastaukset samalla kerralla, eikä tietyn vastaajan koko kyselyä tarkastella erillisenä. Kuten alla olevista kuvioista näkee, Webropol koostaa tulleet vastaukset helposti luettaviksi. Tämä tarkoittaa sitä, että jos vastauksia on tullut avoimeen kysymykseen, en voi tietää kuka vastaajista on sen kirjoittanut. Voin tuloksista nähdä esimerkiksi minkä ikäisiä ja sukupuolisia vastaajia minulla on, mutta en ole tarkastellut tarkemmin tietyn henkilön vastauksia.

Syy miksi ristiintaulukointia ei tässä tapauksessa käytetty oli se, että vastauksia tuli niin vähän.

Ensimmäiseksi kyselyssä kysyttiin, kuuluuko vastaaja seksuaali- tai sukupuoli-vähemmistöön. Tämä kysymys lisätiin siltä varalta, että kysely eksyy muille kuin vähemmistöön kuuluville. Suurin osa vastaajista on vastannut kuuluvansa vähemmistöön, mutta kaksi vastaajaa on vastannut kysymykseen ei (kuvio 1).

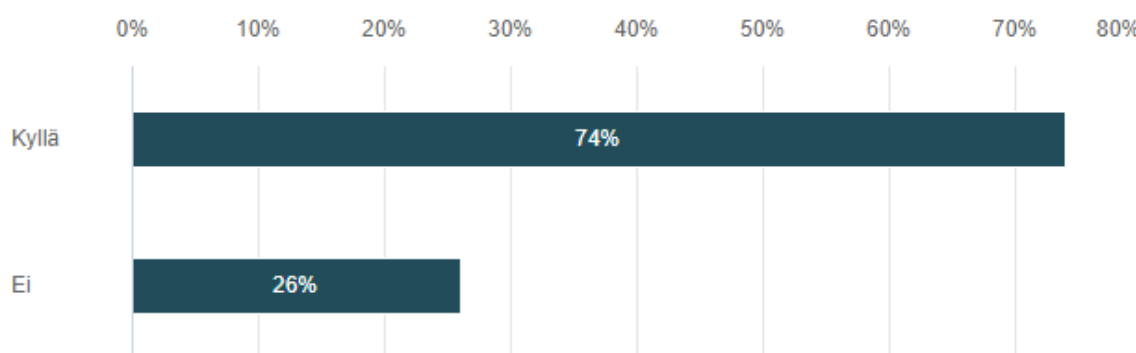
Kuvio 1. Vastaukset kysymykseen ”Koetko kuuluvasi seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön?”.

Seuraavaksi kyselyssä kysyttiin matkustamisesta, ja kysymykseen ”Oletko matkustanut Suomen sisällä?” kaikki vastaajat vastasivat kyllä. Samoin kysymykseen ”Oletko matkustanut ulkomaille?” saatiin pelkästään kyllä vastauksia. Seuraavassa kysymyksessä kysyttiin mihin eri paikkoihin vastaajat ovat matkustaneet, ja vastaajilla oli hyvin paljon eri kohteita mihin he olivat matkustaneet. Kotimaassa mainittiin asuntovanulla matkustaminen ympäri Suomea, ja erilaiset roadtripit. Myös esimerkiksi Helsinki, Joensuu, Oulu, Tampere ja muut kaupungit mainittiin. Muutama vastaajista kertoi matkustalleensa paljon Itä- ja Länsi-Suomessa.

Kaikki vastaajat kertoivat matkustaneensa useammin kuin kerran ulkomailla, ja monet vastaajat ovat matkustaneet eri puolella maailmaa. Suurin osa vastaajista mainitsi matkustaneensa paljon Euroopassa, ja Euroopan maista Espanja, Kreikka, Saksa, Ruotsi, Viro ja Englanti olivat eniten mainitut. Myös Turkki ja Kanarian saaret mainittiin, sekä Thaimaa, Etelä-Korea, Kiina ja Japani Aasian maista. Pohjois- ja Etelä-Amerikassa oli myös matkustettu, esimerkiksi USA Pohjois-Amerikassa, ja Peru, Bolivia, Chile ja Argentiina Etelä-Amerikassa.

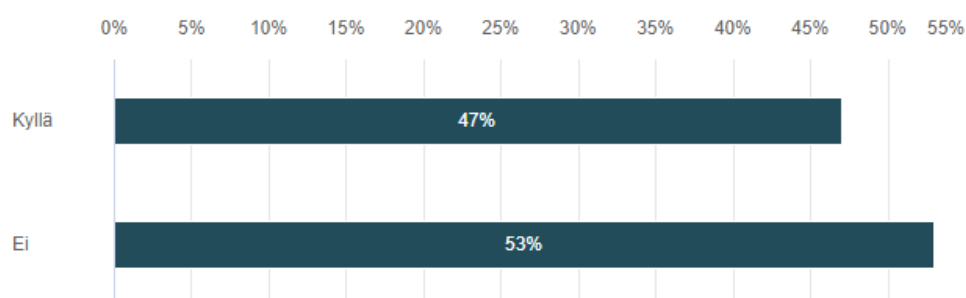
Yksi vastaajista kertoi käyneensä myös Afrikassa. Voidaan siis todeta, että vastaajat ovat käyneet monessa eri kohteessa, ja eri puolella maailmaa.

Viidennessä kysymyksessä kysyttiin vastaajien yleistä turvallisuuden tunnetta, kun kuuluu seksuaali- tai sukupuoli vähemmistöön. Kysymyksessä kysyttiin, onko vastaaja koskaan tuntenut oloaan turvattomaksi seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuolen takia. Suurin osa (74 %) vastasi kysymykseen kyllä, ja on siis kokenut olonsa turvattomaksi yleisellä tasolla. Viisi vastaajaa vastasi kysymykseen ei. (Kuvio 2.)

Kuvio 2. Vastaukset kysymykseen ”Oletko koskaan tuntenut oloasi turvattomaksi seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuolesi takia? (Yleisesti ottaen)”.

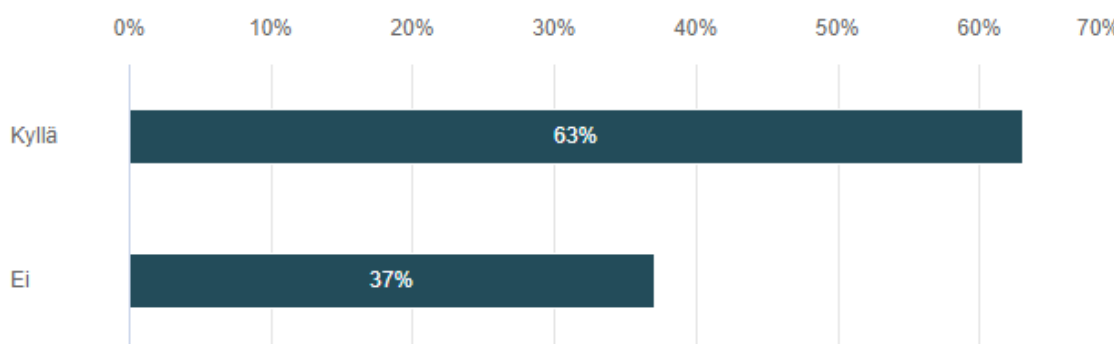
Seuraavaksi kysyttiin samaa, mutta tässä kysymyksessä keskityttiin turvallisuuden tunteeseen matkustaessa sekä Suomessa että ulkomailla. Alla olevasta kuvioista huomataan, että tulokset ovat edelliseen kysymykseen verrattuna hyvin erilaiset. Tässä vastaukset jakautuvat paljon tasaisemmin, ja 47 % vastaajista vastasi kyllä, eli yhdeksän vastaajaa. Kymmenen vastaajaa, eli 53 %, vastasi kysymykseen ei. (Kuvio 3.)

Kuvio 3. Vastaukset kysymykseen ”Oletko koskaan tuntenut oloasi turvattomaksi seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuolesi takia, kun olet ollut matkalla? (Suomessa tai ulkomailla)?”.

Jos vastaaja vastasi edelliseen kysymykseen kyllä, oli hänellä mahdollisuus kertoa, millaisesta tilanteesta oli kyse. Seitsemän vastaajaa vastasi tähän kysymykseen, ja vastaukset olivat samankaltaisia. Esimerkiksi pelkoa siitä, miten eri maissa suhtaudutaan seksuaali- ja sukupuoli vähemmistöihin, ja voiko ulkomaille matkustaa turvallisesti. Vastauksiin tuli myös kommentteja, miten Suomessakin on ollut ahdistunut olo asiasta, ja pelkoa olla julkisilla paikoilla esimerkiksi samaa sukupuolta olevan kumppanin kanssa. Yksi vastaaja kertoi siitä, miten häntä ja hänen kumppaniaan on uhkailtu ja heille on huudettu julkisella paikalla ihan Suomessakin. Tämä vastaaja kuitenkin mainitsi, että tällaista ei ole tapahtunut hänelle ulkomailla. Toinen vastaaja kertoi, että ihan peruskoulusta lähtien on ollut turvattomuuden tunnetta ja että tänä päivänäkin saattaa olla turvaton olo esimerkiksi yöelämässä, jos liikkuu kumppanin kanssa. Sama vastaaja mainitsi, ettei hän uskalla näyttää läheisyyttä kumppaninsa kanssa ulkomailla, jotta he eivät joutuisi ikäviin tilanteisiin. Vastauksissa mainittiin myös, että oli jouduttu kokemaan ikävä tilanne ulkomailla, missä seksuaalivähemmistöjä kohtaan oli suhtauduttu vihamielisesti.

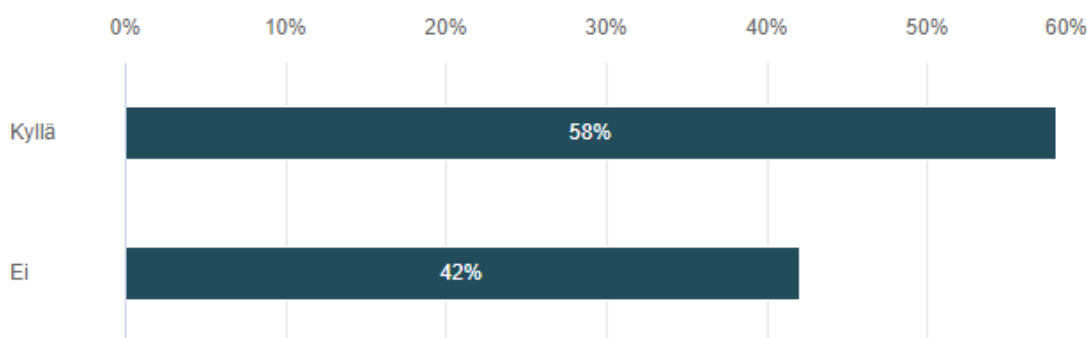
Seuraavana kyselyssä kysyttiin vastaajilta, ovatko he koskaan joutuneet miettiä, minne on turvallista matkustaa seksuaali- tai sukupuoli vähemmistöön kuuluvana. Tähän kysymykseen 63 % vastaajista on vastannut kyllä, ja 37 % on vastannut ei. (Kuvio 4).

Kuvio 4. Vastaukset kysymykseen ”Oletko koskaan joutunut miettimään, minne on turvallista matkustaa seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuolen takia?”.

Edellä olevaan kysymykseen liittyen kysyttiin myös, millaisesta tilanteesta on ollut kyse, mikäli vastaaja on vastannut kysymykseen kyllä. Tähän kysymykseen saatiin 9 vastausta. Tähänkin kysymykseen saatiin saman tyyppisiä vastauksia. Vastaajat kommentoivat esimerkiksi sitä, että heidän olisi tuskin turvallista matkustaa maahan, jossa homous on rikos. Yksi vastaajista kertoo, että hänen pitää miettiä mihin maahan hän voi turvallisesti matkustaa, sillä hän pelkää, että hänelle voitaisiin tehdä pahaa, jos ihmiset tietäisivät hänen kuuluvan vähemmistöön. Monet ovat kommentoineet samaa, että he eivät matkustaisi maahan, jossa on rikollista kuulua seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön. Yksi vastaaja harmittelee sitä, miten hän voisi vaikka matkustaa kaikki maailman maat läpi, mutta hänen täytyy tehdä kompromisseja koska kuuluu seksuaalivähemmistöön. Hän kertoo, että on useasti törmännyt matkakohteita tutkiessaan maihin, joissa on hyvin konservatiiviset näkemykset vähemmistöjen oikeuksista, eikä sitten voi matkustaa näihin maihin. Eräs vastaaja myös mainitsee sen, että hän haluaisi matkustaa toiseen maahan tapaamaan ystäväänsä, mutta kyseisen maan sateenkaariyhteisön tilanne on huolestuttava, eikä hän tiedä uskaltaako hän tämän takia matkustaa tapaamaan ystäväänsä.

Seuraavana vuorossa oli kysymys siitä, onko vastaaja koskaan pelännyt saavansa outoja katseita tai kommentteja muilta ihmisiltä matkustaessa. Tähän kysymykseen yksitoista henkilöä vastasi kyllä (58 %), ja kahdeksan henkilö vastasi ei (42 %). (Kuvio 5).

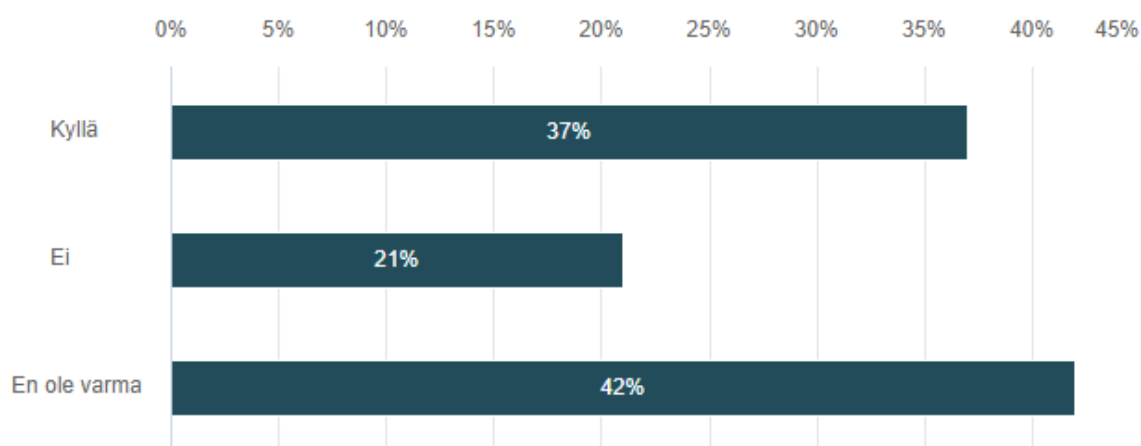

Kuvio 5. Vastaukset kysymykseen ”Oletko koskaan pelännyt saavasi outoja katseita tai kommentteja muilta ihmisiltä matkustaessa?”.

Jos vastaaja vastasi edellä olevaan kysymykseen kyllä, oli hänellä jälleen mahdollisuus antaa esimerkkiä jostain tilanteesta. Tähän saatiin viisi vastausta,

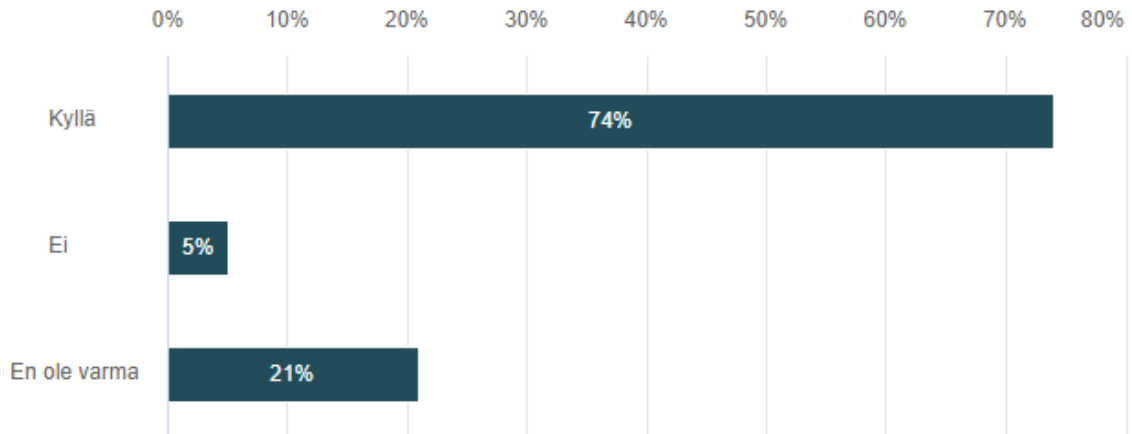
mitkä olivat jälleen kerran samankaltaisia. Kommentoitiin esimerkiksi sitä, miten matkustaessa ei esimerkiksi julkisesti aina uskalleta pitää kumppania kädestä tai muuta samankaltaista, tai sitten ei uskalleta lainkaan näyttää minkäänlaista hellyyttä toista kohtaan. Vastaajat kommentoivat olevansa erityisen varovaisia juuri julkisilla paikoilla, ja miettivänsä tarkkaan missä tilanteessa on ok esimerkiksi pitää kumppania kädestä tai vastaavaa. Yksi vastaajista kertoo tilanteista, jotka eivät välttämättä olleet uhkaavia, mutta kuitenkin kuumottavia. Hän kertoo, miten hän on joskus Italiassa saanut huonomman huoneen, koska hän matkusti samaa sukupuolta olevan kumppaninsa kanssa. Hän myös kertoo saaneensa outoja kysymyksiä matkustaessaan Yhdysvalloissa.

Kyselyssä kysyttiin myös sitä, kokevatko vastaajat matkustamisen turvallisenä, jos matkustaa seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön kuuluvana. Vastaus vaihtoehtoina oli tavallisen ”kyllä” ja ”ei” lisäksi myös kolmas vaihtoehto, joka oli ”en ole varma”. Suurin osa vastaajista vastasi en ole varma, eli 42 %. Kyllä vastaukseen vastasi 37 %, ja ei vastaukseen vastasi 21 % vastaajista. Suurin osa ei siis oikein ollut varma asiasta, ja kuitenkin vain neljä vastaaja vastasi kysymykseen ei (Kuvio 6).

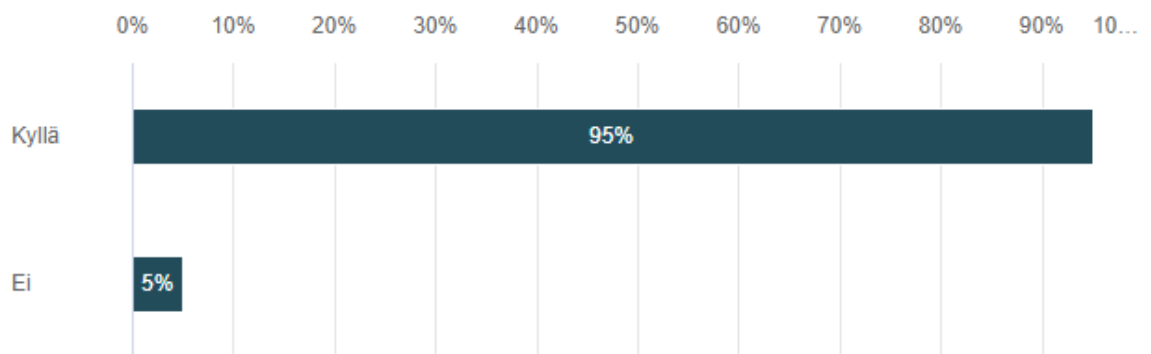
Kuvio 6. Vastaukset kysymykseen ”Onko sinun mielestäsi yleisesti ottaen turvallista matkustaa seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön kuuluvana?”.

Seuraavaksi kysyttiin matkustaisiko vastaaja luultavammin kohteeseen, joka tuo sateenkaariystävällisyyttään esille, esimerkiksi omassa markkinoinnissaan. Suurin osa vastaajista (74 %) vastasi tähän kysymykseen kyllä. yksi vastaaja vastasi kysymykseen ei (5 %), ja loput neljä vastaajaa (21 %) vastasi kysymykseen en ole varma.

Kuvio 7. Vastaukset kysymykseen ”Matkustaisitko luultavammin kohteeseen, joka tuo sateenkaariystävällisyyttään esille? (Esimerkiksi markkinoinnissa)”.

Samaa aihetta jatkaen, vastaajilta kysyttiin, haluaisivatko he, että erilaiset matkailuyritykset toisivat esille sateenkaariystävällisyyttään. Tähän kysymykseen saatiin vain yksi ei vastaus (5 %), ja loput 18 vastaajaa (95 %) vastasi kysymykseen kyllä. (Kuvio 8).

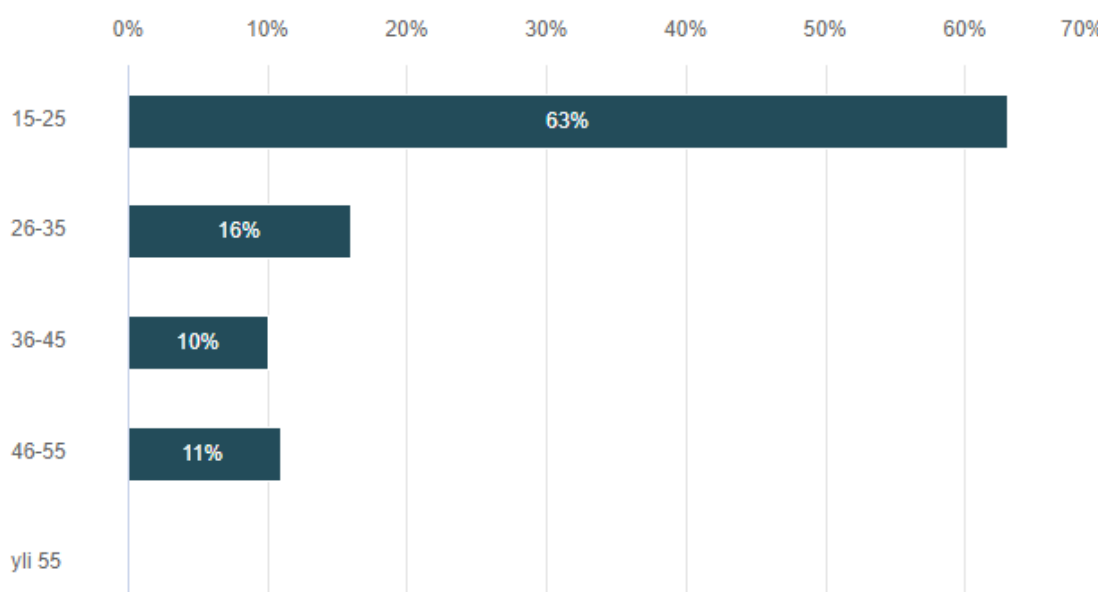
Kuvio 8. Vastaukset kysymykseen ”Haluaisitko että erilaiset matkailuyritykset toisivat esille sateenkaariystävällisyyttään?”.

Jos edellä olevaan kysymykseen vastattiin kyllä, oli vastaajilla jälleen mahdollisuus kommentoida, miten he toivoisivat yritysten tuovan esille sateenkaariystävällisyyttään. Tähänkin kysymykseen saatiin hyviä kommentteja, ja yleinen vastaus oli, että toivotaan yritysten mainitsevan asiasta jollain tavalla. Esimerkiksi maininta sateenkaariystävällisyydestä nettisivuilla, ja tietoa siitä miten yritys ajaa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen asiaa. Yritykset voisivat myös sijoittaa Pride-lipun johonkin nettisivuille, jotta matkustaja tietää kaikkien olevan samanarvoisia. Yksi vastaajista myös mainitsi, että kaivataan tekoja, eikä vain sanoja. Vastaaja ehdottaa, että yrityksen nettisivuilla kerrotaisiin selkeästi yrityksen arvoista ja että minkäänlaista syrjintää ei suvaita. Kommenteissa mainittiin myös,

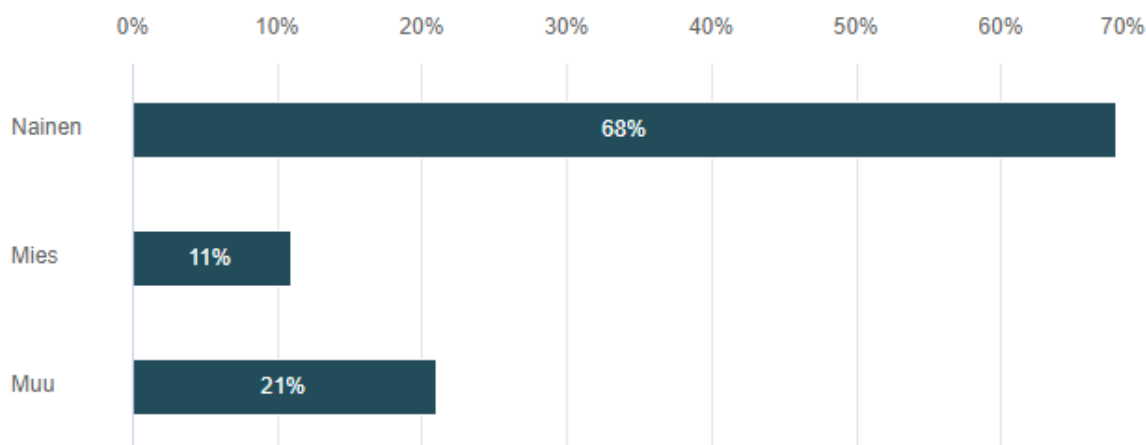
että ei odoteta mitään erityistä kohtelua tai vastaavaa, halutaan vain tuntea olo turvalliseksi ja tervetulleeksi, niin kuin kaikki muutkin. Useaan otteeseen mainittiin myös henkilökunnan koulutus sateenkaariystävällisyyden suhteen, ja ettei tehdä mitään oletuksia, jos esimerkiksi naisparia luullaan vain ystäviksi ja muutetaan parisänky kahdeksi erilliseksi sängyksi olettamuksen takia. Yksi vastaaja muistuttaa kuitenkin sateenkaaripesusta, ja että tarvitaan tosiaan oikeita tekoja eikä vain tyhjiä sanoja. Hän kertoo esimerkiksi siitä, että sateenkaariystävällisten matkailuyritysten on vaikea olla oikeasti sateenkaariystävällisiä maassa, jossa seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön kuuluminen on rikos. Muutamat vastaajista myös toivoisivat yritysten esittelevän sateenkaarihistoriaan kuuluvia kohteita ja nähtävyyksiä, tai kulttuuritapahtumia ja näyttelyitä. Tärkeintä olisi siis mainita jollain tavalla sateenkaariystävällisyydestä, ja toimia kuitenkin konkreettisesti jollain tavalla. Joillekin vastaajille riittäisi hyvin se, että nettisivuilla olisi selkeästi esillä Pride-lippu, ja muille taas tärkeää oli se, että sateenkaariystävällisyyden eteen tosiaankin tehdään jotain, esimerkiksi juuri henkilökuntaa kouluttamalla.

Suurin osa vastaajista kuuluivat ikäluokkaan 15–25-vuotiaat, ja sen jälkeen vastaajat kuuluivat aika tasaisesti muihin ikäluokkiin. Kukaan ei kuulunut yli 55 vuotiaisiin. (Kuvio 9).

Kuvio 9. Vastaukset kysymykseen ”Minkä ikäinen olet?”.

Kyselyssä kysyttiin vastaajien sukupuolta, ja tähän kysymykseen vastaajien ei tarvinnut vastata elleivät he halunneet. Suurin osa vastaajista oli naisia (68 %), ja 11 % oli miehiä. Neljä vastaajaa kuului muihin sukupuoliin. (Kuvio 10).

Kuvio 10. Vastaukset kysymykseen ”Mikä on sukupuolesi?”.

Kyselyssä kysyttiin vielä viimeiseksi vastaajien postinumeroa, jotta olisi mahdollista verrata mistä päin Suomea vastaukset tulivat. Alla näkyvässä taulukossa on havainnollistettu Suomen maakunnat, joista tuli kyselyyn vastauksia. Uudeltamaalta tuli eniten vastauksia, yhteensä 8 kappaletta, ja muista maakunnista tuli suurimmaksi osaksi saman verran. Pohjois-Karjala oli maakunta, josta tuli toiseksi eniten vastauksia, yhteensä kolme kappaletta. (Taulukko 1).

Maakunta	Vastaajien määrä
Keski-Suomi	2
Pirkanmaa	1
Pohjanmaa	1
Pohjois-Karjala	3
Päijät-Häme	1
Varsinais-Suomi	1
Uusimaa	8

Taulukko 1. Kyselyyn tulleet vastaukset maakunnittain.

Kyselyyn saatiin siis vastauksia eri puolelta Suomea, ja suurin osa vastaajista on Uudeltamaalta. Tästä tiedosta ei oikein voi päätellä mitään, mutta on mielenkiintoista seurata mistä päin vastaajat ovat kotoisin. Sateenkaari-Suomi Facebook ryhmä on kuitenkin aika suuri ryhmä, ja on ymmärrettävää, että vastaajia on tullut eri puolilta Suomea.

7.2 Kyselyn johtopäätökset

Kyselyn tuloksista saadaan paljon mielenkiintoista tietoa sateenkaarimatkailejoiden turvallisuuden tunteesta matkustaessa, ja vastauksia analysoidessani muutamaiset asiat nousivat selkeästi esille. Ensinnäkin huomataan miten täällä Suomessakin vastaajat tuntevat ajoittain olonsa turvattomaksi ja miettivät voivatko he olla omia itsejään julkisilla paikoilla. Hieman ehkä yllättävää oli se, että matkustaessa tilanne oli hieman erilainen. Vaikuttaa siltä, että matkustaessa on jopa turvallisempi olo, kuin muuten. Vaikka tilanne vaikuttaa olevan parempi matkustaessa, on suuri osa vastaajista kuitenkin huolissaan turvallisuudestaan myös matkustaessa. Kuten vastauksista huomataan, matkustaessa saatetaan kuitenkin pelätä omana itsenään olemista, ja joudutaan miettimään mihin maahan on turvallista matkustaa esimerkiksi samaa sukupuolta olevan kumppanin kanssa. Eli vastaajat kokevat suurimmaksi osaksi matkustamisen ihan turvallisena, mutta joutuvat kuitenkin välillä pelkäämään esimerkiksi outoja katseita muilta ihmisiltä, tai kokevansa erilaista kohtelua koska he kuuluvat vähemmistöön. Valitettavasti joistain vastaajien vastauksista sai negatiivisen kuvan ihmisten suhtautumisesta seksuaali- ja sukupuoli vähemmistöihin, ja vastaajat ovat olleet kamalissa tilanteissa, joissa heille on huudettu tai heitä on uhkailtu. Paljon oli myös kommentteja siitä, että ei uskalleta matkustaa maihin, jossa seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön kuuluminen on rikos, ja selvitetään matkakohdetta valittaessa, mihin maahan olisi turvallista matkustaa.

Kyselystä selviää myös, että monet toivovat matkailuyritysten tuovan esille sateenkaariystävällisyyttä, ja monet sateenkaariyhteisöön kuuluvat matkustaisivat mielellään kohteeseen joka tuo sateenkaariystävällisyyttä esiin. He eivät myöskään kaipaa mitään erityistä kohtelua, mutta haluavat tietää heidän ollen tervetulleita, ja että heitä ei syrjitä seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuolen takia. Matkailuyritykset voisivat helposti siis tehdä sateenkaarimatkailejoiden olon mukavaksi, ja saada heidät tuntemaan olonsa tervetulleiksi jo ennen heidän saapumistaan.

Liittyen vielä vastaajien matkustamiin kohteisiin, itselleni yllättävää oli se, että vain muutama henkilö mainitsi suosittuja hiihtolomakohteita. Lappi näkyi siis yllättävästi hyvin vähän, mikä oli itselleni suuri yllätys.

7.3 Tulosten vertailu

Tuloksia läpikäydessä saadaan tietynlainen kuva tilanteesta Suomessa ja ulkomailla matkustaessa. Valitettavasti sateenkaariyhteisöön kuulumisen voi välillä hankaloittaa asioita, ja kyselyyn tulleiden vastausten perusteella yhteisöön kuuluvat joutuvat välillä tekemään poikkeuksia tai muutoksia matkasuunnitelmiin. Koska kyseessä on kuitenkin aika pieni kysely, ja vastauksia on vähän, ei kuitenkaan voida sokeasti olettaa, että tilanne olisi sama, jos kyseessä olisi suurempi kysely, johon saataisiin paljon enemmän vastauksia. Tulokset saattaisivat näyttää erilaisilta, jos vastauksia olisi jo toista sataa, tai jopa tuhansia. Mielestäni vastaukset ovat kuitenkin silmiä avaavia, ja vaikka näin pieni osa kokee turvattomuutta, sekä yleisellä tasolla että matkustaessa, on kyseessä kuitenkin oikea ongelma. On oletettavaa, että jos tällaisessa pienemmässä kyselyssä tulokset ovat tämän kaltaisia, olisi suuremmassa kyselyssä samankaltaisia tuloksia. Varmoja ei tietenkään voida olla, mutta jos verrataan Bookingin järjestämään kyselyyn samasta aiheesta, voidaan spekuloida, millaiset tulokset saataisiin (Booking 2022).

Kyselyn tuloksia voidaan verrata Bookingin suorittamaan kyselyyn, joka keskittyi samankaltaisiin teemoihin. Kyselyssä selvitettiin sateenkaarimatkailijoiden kokemuksia matkailusta, ja tässä kyselyssä 55 % sateenkaarimatkailijoista on kokenut syrjintää matkalla, ja 82 % on kokenut jotain epämiellyttävää matkalla. (Booking 2022). Nämä tulokset eroavat hieman oman kyselyni tuloksista, mutta voidaan olettaa sen johtuvan siitä, että oma kyselyni on toteutettu paljon pienemmässä mittakaavassa. Muuta huomioitavaa näitä kahta kyselyä verrattaessa on se, että molemmista huomataan sateenkaarimatkailijoiden kiinnostus kohteita kohtaan, jossa tuodaan esille sateenkaariystävällisyyttä. Bookingin kyselyssä 60 % sateenkaarimatkailijoista matkustaa todennäköisemmin kohteeseen, jossa sateenkaari-yhteisö ja sen historia on esillä (Booking 2022). Myös omassa kyselyssäni huomattiin, että sateenkaarimatkailijoita kiinnostaa se, että erilaiset matkailuyritykset ottavat sateenkaarimatkailija huomioon.

8 Luotettavuus ja eettisyys

8.1 Eettisyys

Koska aiheena on sateenkaarimatkailu ja kysely suunnataan sateenkaarimatkailijoille, tulisi eettisyyttä miettiä kunnolla ja tarkasti. Joillekin aihe saattaa olla hyvin herkkä, ja siitä ei haluta puhua, tai vastata kyselyyn aiheesta, vaikka kysely olisikin anonyymi. Joten on hyvä muistaa, että kyselyyn vastaavat tietävät kyselyn olevan täysin anonyymi, sekä mihin tarkoituksiin tuloksia käytetään. Kyselyssä ei kysytä henkilötietoja tai asioita, jotka voisivat yhdistää vastaukset tietyn henkilöön, sillä mitkään henkilötiedot eivät tässä tutkimuksessa ole keskiössä. Tärkeintä on kysyä henkilöiden kokemuksista sateenkaarimatkailijana.

Tulee myös muistaa, että kyselyyn vastaaminen on täysin vapaaehtoista eikä tiettyjen vastaajien kaikkia vastauksia käsitellä erillään muista vastauksista. Tehtiin myös selväksi, että kyselyyn vastatessa vastaamisen voi missä vaiheessa tahansa lopettaa, jos aihe alkaa ahdistamaan. Koska kyselyn teemana on sateenkaarimatkailijoiden turvallisuus matkustaessa, on ymmärrettävää, että joillain henkilöillä saattaa olla aiheesta huonoja kokemuksia. Tällaisissa tapauksissa joku saattaa ahdistua kysymyksiin vastaamiseen, vaikka ne olisivat simpeleitä kyllä tai ei kysymyksiä. Tämän takia valmistaudutaan siihen, että jotkut saattavat heti alkuun olla vastaamatta, tai lopettaa kyselyyn vastaamisen jossain vaiheessa.

Laadullisilla tutkimuksilla on omia ominaispiirteitä, joiden ei aina kuitenkaan tarvitse olla läsnä tutkimusta tehdessä. On myös hyvin vaikeaa määritellä laadullista tutkimusta, mutta ominaispiirteiden avulla saadaan kuitenkin ymmärrystä siitä, mitä laadullinen tutkimus pitää sisällään. Joitakin laadulliseen tutkimukseen kuuluvia ominaispiirteitä ovat itsestäänselvyyksien epäileminen, toimintaan keskittyminen, analyysivetoisuus ja monimutkaisuuden sietokyky. Ominaispiirteitä lukiessa ei kuitenkaan tarvitse ajatella, että jokainen piirre tulee löytyä omasta tutkimuksesta, vaan listaa voi ajatella enemmän mallina, ja voi itse miettiä millä tavalla nämä piirteet tulevat esiin omassa tutkimuksessa. (Juhila 2023.)

Laadullisen tutkimuksen ominaispiirteet näkyivät omassa opinnäytetyössäni, sillä tavalla, että en antanut mahdollisten ennakkoluulojen näkyä tietoa analysoidessa. Olen ottanut huomioon edellä mainitun itsestäänselvyyksien epäilemisen, enkä ole antanut olemassa olevan käsityksen vaikuttaa tapaan, jolla kyselystä saadut vastaukset käydään läpi ja tulkitaan.

Olen tutustunut Arenen (2018) ja TENKin (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012) suosituksiin opinnäytetyön tekijälle sekä hyvän tieteellisen käytännön ohjeeseen. Opinnäytetyötä tehdessäni olen noudattanut suosituksia ja hyvää tieteellistä käytäntöä.

8.2 Luotettavuus

Kun tekee mitä tahansa kyselyä, on hyvä muistaa, että vastaukset eivät välttämättä pidä aina paikkaansa. Tässä kyselyssä oli suurimmaksi osaksi monivalinta- kysymyksiä, mihin ihmisten on helppo nopeasti vain valita sattuman varassa jokin vastaus. Ja tietenkin avoimiin kysymyksiin on myös mahdollista vastata miten vain, ja joskus voi tulla selkeästi vääriä vastauksia. Joku saattaa esimerkiksi tahallaan kirjoittaa jotain väärää, tai tämän aiheen parissa voisi joku kirjoittaa vihakommentteja tai vastaavaa.

Tässä kyselyssä ei kuitenkaan ole tullut mitään vihakommentteja tai muuta, mikä varmastikin johtuu siitä, että kysely suunnattiin seksuaali- ja sukupuolivähemmistölle, eikä isommalle kohderyhmälle. Tuskin vähemmistöön itse kuuluva kirjoittaisi mitään vihamielistä tämänkaltaiseen kyselyyn. Täytyy tietenkin huomoida, että vaikka mitään vihamielistä tai vastaavaa ole kirjoitettu, ei se tarkoita automaattisesti sitä, että kaikki vastaukset ovat luotettavia. Kyselyyn tulleet vastaukset ovat kuitenkin mielestäni hyviä vastauksia, ja esimerkiksi avoimiin kysymyksiin on vastattu asiallisesti ja hyviä esimerkkejä käyttäen.

9 Pohdinta

Opinnäytetyön avulla on saatu pieni kurkistus sateenkaarimatkailejoiden matkustamiseen. Kyselyn tuloksista huomataan kuitenkin totuus siitä, miten sateenkaarimatkaajat kokevat turvallisuuden matkustaessa, ja myös ihan yleisellä tasolla. Vaikka vastauksia ei ihan tullut toivottua määrää, saatiin niitä kuitenkin tarpeeksi tarkastelemaan tilannetta täällä Suomessa. Tulokset ovat silmiä avaavia. On hyvin valitettavaa, että ihmisillä saattaa jäädä jokin matka kokonaan välistä vain sen takia, että he kuuluvat seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön. Ja usein kuulee ihmisten väittävän, että onneksi tilanne on Suomessa kuitenkin ihan hyvä, vaikka kyselyn tulosten perusteella sekään ei ole täysin totta.

Koska tuloksista selviää esimerkiksi se, että sateenkaarimatkaajat matkustaisivat mielellään kohteisiin, jotka tuovat esiin sateenkaariystävällisyyttään, voitaisiin tätä tietoa hyödyntää tulevaisuudessa. Jatkokehitysmahdollisuuksia on varmasti hyvin paljon, sillä sateenkaarimatkailu on kiinnostava aihe ja sen kasvulle olisi varmasti hyvin paljon potentiaalia. Tulevaisuudessa olisi mahdollista tehdä jatkotutkimusta sateenkaarimatkailejoiden turvallisuudesta, esimerkiksi selvittämällä tarkemmin heidän tuntemuksiaan tai selvittämällä heidän toiveitaan siitä, miten suomalaiset yritykset voisivat tuoda sateenkaariystävällisyyttä esille.

Koska kyselyyn ei saatu tavoiteltua määrää vastauksia, olisi ollut mahdollista pidentää vastaamisaikaa. Kysely julkaistiin Facebook ryhmässä, jossa on jonkin verran aktiivisutta, joten yksittäiset postaukset häviävät helposti muiden joukkoon. Olisi siis ollut mahdollista pidentää kyselyn vastaamisen aikaa, ja julkaista kysely uudelleen ryhmässä, ja tällä tavalla olisi mahdollisesti saatu lisää vastauksia.

Opinnäytetyön prosessi on ollut itsellenikin silmiä avaava, ja olen oppinut paljon uutta sitä tehdessäni. On ollut hyvin mielenkiintoista tehdä kyselyä näin tärkeästä ja ajankohtaisesta aiheesta, ja selvittää seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluvien henkilöiden turvallisuuden tunnetta. Aihe tulee varmasti vielä tulevaisuudessakin olemaan tärkeä ja ajankohtainen, ja aiheesta voi tehdä vielä paljon erilaisia opinnäytetöitä.

Lähteet

- Arene. 2018. Opinnäytetöiden eettiset suositukset.
<https://www.arene.fi/julkaisut/raportit/opinnaytetoiden-eettiset-suositukset/> 14.1.2023.
- Booking.com. 2022. Booking.com Reveals the Challenges LGBTQ+ Travelers Still Face and Highlights Ways for a More Inclusive Travel Experience for Everyone.
<https://globalnews.booking.com/bookingcom-reveals-the-challenges-lgbtq-travelers-still-face-and-highlights-ways-for-a-more-inclusive-travel-experience-for-everyone/>
 11.10.2022.
- Business Finland. 2022. Matkailupalveluiden yhdenvertaisuus.
<https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/matkailun-edistaminen/vastuullisuus/yhdenvertaisuus>
 8.11.2022.
- Gay Travel Finland. 2023. LGBTQ friendly community.
<https://www.gaytravelfinland.com/wespeakgaycommunity/>
 17.2.2023.
- Gay Travel Finland. 2019. Sateenkaarimatkailu.
<https://www.gaytravelfinland.com/sateenkaarimatkailu/>
 5.10.2022.
- Human Dignity Trust. 2022. Map of countries that criminalise LGBT people.
<https://www.humandignitytrust.org/lgbt-the-law/map-of-criminalisation/#maptab> 7.10.2022.
- Halonen, K., Parviainen, J., Rissanen, P., Räsänen, P & Röksä, I. 2021. Inklusiivisen matkailun opas. Business Finland.
<https://www.businessfinland.fi/ajankohtaista/uutiset/2021-visit-finland/inklusiivisen-matkailun-opas-julkaistu>
 6.10.2022.
- Ilga Europe. 2023. Rainbow Europe.
<https://ilga-europe.org/rainbow-europe/> 17.1.2023.
- Juhila, K. 2023. Laadullisen tutkimuksen ominaispiirteet. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja.
<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/laadullisen-tutkimuksen-ominaispiirteet/>
 15.2.2023.
- Lietsu Boutique Aparthotel. 2022. Vastuullisuus.
<https://www.lietsuhotel.fi/vastuullisuus/>
 8.11.2022.
- Seta. 2023. Sukupuolen moninaisuus.
<https://seta.fi/sateenkaaritieto/sukupuolen-moninaisuus/>
 16.1.2023.
- Travel Guard. 2022. LGBTQ Travel Safety.
<https://www.travelguard.com/travel-resources/travel-safety/lgbtq-travel-safety> 7.10.2022.
- TENK Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa.
<https://tenk.fi/fi/ohjeet-ja-aineistot> 14.1.2023.

Vuori, J. 2023. Johdatus laadulliseen tutkimukseen ja verkkokäsikirjaan. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja.

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/johdatus-laadulliseen-tutkimukseen-ja-verkkokasikirjaan/> 14.2.2023

Väestöliitto. 2020. Mitä tarkoittaa HLBTIQA+?. Hyvä kysymys.

<https://www.hyvakysymys.fi/artikkeli/mita-tarκοittaa-hlbtiga/>
5.10.2022.

Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141325>
7.10.2022.

Kyselyn kysymykset

Kirjoitan opinnäytetyötä sateenkaarimatkoilijoiden turvallisuuden tunteesta matkustaessa, jonka takia toteutan kyseisen kyselyn. Kyselyn vastaamiseen menee vain noin 5 minuuttia, ja siihen vastaaminen on täysin anonyymiä. Jos missään vaiheessa kysymyksiin vastaaminen alkaa ahdistamaan tai et halua tehdä sitä loppuun, ei sitä tietenkään tarvitse tehdä. Eli aina on mahdollisuus lopettaa kesken kaiken, jos siltä tuntuu. Yksittäisiä vastauksia ei voi myöskään yhdistää tiettyyn vastaajaan. Kyselyyn on mahdollista vastata 20.3.2023-3.4.2023 välisenä aikana. Olen kiitollinen jokaisesta vastauksesta, ja ne auttavat minua paljon opinnäytetyöni kanssa. Olen Wilma Väre, ja opiskelen matkailua Karelia Ammattikorkeakoulussa.

Jos sinulla herää kysymyksiä, ole rohkeasti yhteydessä minuun tai ohjaajaani!

Wilma Väre

wilma.vare@edu.karelia.fi

Tuija Kainulainen

tuija.kainulainen@karelia.fi

1. Koetko kuuluvasi seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön?
2. Oletko matkustanut Suomen sisällä?
3. Oletko matkustanut Suomen sisällä?

Jos vastasit kahteen edellä olevaan kysymykseen ei, etkä ole matkustanut koskaan, voit vastata kysymykseen 5, jonka jälkeen voit hypätä suoraan kysymykseen 13, ja vastata siitä eteenpäin tuleviin kysymyksiin.

4. Jos vastasit kyllä siihen että olet matkustanut (Suomessa tai ulkomailla), missä olet käynyt?

5. Oletko koskaan tuntenut oloasi turvattomaksi seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuolesi takia? (Yleisesti ottaen)
6. Oletko koskaan tuntenut oloasi turvattomaksi seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuolesi takia, kun olet ollut matkalla? (Suomessa tai ulkomailla)
7. Jos vastasit kyllä, millaisesta tilanteesta oli kyse?
8. Oletko koskaan joutunut miettimään, minne on turvallista matkustaa seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuolen takia?
9. Jos vastasit kyllä, millaisesta tilanteesta oli kyse?
10. Oletko koskaan pelännyt saavasi outoja katseita tai kommentteja muilta ihmisiltä matkustaessa?
11. Jos vastasit kyllä, onko sinulla esimerkkiä?
12. Onko sinun mielestäsi yleisesti ottaen turvallista matkustaa seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön kuuluvana?
13. Matkustaisitko luultavammin kohteeseen, joka tuo sateenkaariystävällisyyttään esille? (Esimerkiksi markkinoinnissa)
14. Haluaisitko että erilaiset matkailuyritykset toisivat esille sateenkaariystävällisyyttään?
15. Jos vastasit kyllä, millä tavalla toivoisit yritysten tuovan sateenkaariystävällisyyttä esille?
16. Minkä ikäinen olet?
17. Mikä on sukupuolesi?
18. Jos vastasit muu, haluatko tarkentaa? (Vapaaehtoinen)

19. Mikä on postinumerosi? (Käytetään vain vertaamaan eripuolelta Suomea tulevia vastauksia)

20. Tähän tekstikenttään voit avoimesti kirjoittaa mitä tahansa kommenttia aiheeseen liittyen!